

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL EKOLOGIŠKAI SVEIKO MAISTO PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2009 m. vasario 26 d. Nr. T - 48
6 šaukimo 24 posėdis
Panevėžys

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049, 2008, Nr. 113-4290) 16 str. 2 d. 40 p. ir atsižvelgdama į Krekenavos vaikų lopšelio–darželio 2009 m. sausio mėn. 12 d. raštą Nr. S-5 bei Ramygalos vaikų lopšelio–darželio 2009 m. sausio mėn. 13 d. raštą Nr. SD -11 Panevėžio rajono savivaldybės Taryba **n u s p r e n d ž i a**:

1. Patvirtinti programą „Ekologiškai sveikas maistas - vaikams“ (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Panevėžio rajono savivaldybės 2007 m. gruodžio mėn. 20 d. sprendimo Nr. T – 288 „Dėl ekologiškai sveiko maisto programos patvirtinimo“ 1 punktą.

Savivaldybės meras

Povilas Žagunis

PATVIRTINTA

Panevėžio rajono savivaldybės

Tarybos 2009 m. vasario 26 d. sprendimu Nr. T- 48

1. Programos pavadinimas **EKOLOGIŠKAI SVEIKAS MAISTAS – VAIKAMS**

2. Programos anotacija (aktualumas, reikalingumas)

Ekologiškas maistas – tai vertingi, turintys daug vitaminų, gerą skonį ir kvapą, neužteršti sintetinėmis cheminėmis medžiagomis (hormonais, antibiotikais, pesticidais, trąšomis), sintetiniais maisto priedais ir genetiškai modifikuotais organizmais (GMO) produktais.

Tokie produktai gaminami iš ekologinio ūkio augalinės ar gyvulinės kilmės žaliavų. Ekologiškai ūkininkaujant nenaudojamos sintetinės trąšos ir pesticidai, o taikomos technologijos pagrįstos augalų įvairove, sėjomainomis, natūralios kilmės mineralinių ir organinių trąšų naudojimu, natūraliais piktžolių, ligų ir kenkėjų kontrolės metodais.

Ekologiniu ženklu žymimi tie gaminiai, kurių gamybos metu naudojamos tokios žaliavos ir technologiniai procesai, kurie mažiau teršia orą, vandenį, dirvožemį bei sudaro mažiau atliekų. Tokie gaminiai ir iš jų susidaranti atliekos nekenkia žmonių sveikatai ir aplinkai, taupo gamtinius išteklius. Nustatyti kriterijai atsižvelgia į gaminių atliekų perdirbimo, antrinio panaudojimo galimybes, pakuotės kiekį. Be to, ženklinių produktų gamybos bei eksploatacijos metu sunaudojami mažesni kiekiai elektros energijos, vandens ir kt.

Ekologinių produktų pasiūla leidžia patiems vartotojams pasirinkti mažiau kenksmingus aplinkai gaminius ar paslaugas ir tokiu būdu mažinti kenksmingą poveikį aplinkai ir sveikatai.

Vaikai – patys pažeidžiamiausi visuomenės atstovai, maistas jų sveikatai turi didelį poveikį.

Ikimokyklinių įstaigų vaikus maitinant patiekalais iš ekologiškų maisto produktų, bus tausojama ne tik jų sveikata, prisidedama prie gamtos – žemės, vandens telkinių, miškų – švarinimo.

Pastaruoju metu ypač didelį nerimą kelia vaikų mityba. Jų valgymo įpročiai labai pasikeitė, nes suvartojama kur kas mažiau vaisių ir daržovių nei anksčiau. Todėl jau vaikystėje vaikai serga širdies ir kraujagyslių ligomis, turi antsvorio problemų. Manoma, tos problemos susijusios su tuo, kad vartojama mažai vaisių ir daržovių. Daržovės perkamos centralizuotai, jų auginimui ir laikymui pagerinti naudojama daug ir įvairių cheminių medžiagų. Ikimokyklinių įstaigų ugdytiniais perkant ekologiškai užaugintas daržoves sumažės alerginių ir kitokių susirgimų.

3. Programos tikslas

3.1 Skatinti ekologinių produktų gamybą, perdirbimą ir vartojimą Panevėžio rajone.

3.2 Pagerinti Programoje dalyvaujančių ikimokyklinių įstaigų lankančių vaikų sveikatą.

3.3 Ugdyti rajono gyventojų sveikos mitybos įgūdžius, formuoti teigiamą požiūrį į sveiką mitybą, atkreipiant tėvų dėmesį į sveiko maisto poveikį vaiko fizinei ir psichinei sveikatai.

4. Programos uždaviniai

4.1 Pagerinti rajono ekologinių ūkių augalininkystės produkcijos realizaciją.

4.2 Gerinti maitinimo kokybę rajono ikimokyklinių įstaigų lankančioms vaikams tiekiant ekologiniuose ūkiuose užaugintas bulves, daržoves, vaisius ir uogas.

4.3 Vykdyti švietėjišką veiklą tarp rajono gyventojų apie ekologinį ūkininkavimą.

4.4 Kaupti programos vykdymo patirtį ir atlikti palyginamąjį vertinimą. Patirtį perduoti kitoms ugdymo įstaigoms.

4.5 Bendradarbiauti su sveikatos priežiūros įstaigomis.

5. Projekto įgyvendinimo partneriai

5.1 Panevėžio rajono savivaldybės administracija – koordinuoja programos įgyvendinimą.

5.1.1 Naujamiesčio, Ramygalos seniūnijos – tarpininkauja tarp programoje dalyvaujančių ugdymo

įstaigų ir ekologinių ūkių savininkų, sudarant perspektyvinius reikalingų užauginti ir pristatyti į programoje dalyvaujančias ugdymo įstaigas bulvių, daržovių, vaisių, uogų sąrašus, kiekius ir pristatymo grafikus, ieško ekologinės produkcijos augintojų, suteikia patalpas renginiams, organizuoja mokymus savo seniūnijos bendruomenei ir ekologinių ūkių savininkams.

5.2 Programoje dalyvaujanti ugdymo įstaiga – vaikų maitinimui perka ekologiškai užaugintas bulves, daržoves, vaisius ir uogas, suteikia patalpas renginiams, kviečia seniūnijos, įstaigos bendruomenę.

5.3 Ekologinių ūkių savininkai – pagal sutartis aprūpina ugdymo įstaigas ekologiškai užaugintomis bulvėmis, daržovėmis, vaisiais ir uogomis.

5.4 Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos specialistai – skaito paskaitas.

5.5 Žemės ūkio ministerija – skaito paskaitas, konsultuoja ekologinių ūkių savininkus.

5.6 Žemės ūkio rūmai – skaito paskaitas, konsultuoja ekologinių ūkių savininkus.

6. Dalyviai

6.1 Programoje dalyvaujančių seniūnijų gyventojai, mokyklų ir ikimokyklinių įstaigų auklėtinių tėvai, darbuotojai, rajono gyventojai, besidomintys ekologiniu ūkininkavimu, ir ekologinių ūkių savininkai.

7. Trumpas projekto veiklos planas

7.1. Projekto vykdymo vieta: Naujamiesčio seniūnija, Naujamiesčio vidurinė mokykla ir Naujamiesčio vaikų lopšelis-darželis, Krekenavos seniūnija, Krekenavos vaikų lopšelis-darželis, Ramygalos seniūnija, Ramygalos vaikų lopšelis-darželis.

7.2. Projekto vykdymo trukmė:

7.2.1 Nuo 2009 m. vasario mėn. Krekenavos ir Ramygalos vaikų lopšelių–darželių bendruomenėms pradedama teikti informacija apie vykdomą programą. Nuo 2009 m. kovo mėn. Krekenavos ir Ramygalos vaikų lopšelių–darželių vaikams teikiamos vietoje spaustos sultys iš ekologiškai augintų obuolių ir morkų.

7.2.2 Naujamiesčio vaikų lopšelyje–darželyje ir Naujamiesčio vidurinės mokyklos valgykloje/programoje dalyvaujančių vaikų maitinimui patiekalai gaminami iš ekologiškai užaugintų bulvių, daržovių, vaisių ir uogų. Nuo 2009 m. rugsėjo mėn. Krekenavos ir Ramygalos vaikų lopšelio–darželio ugdytinių maitinimui patiekalai gaminami iš ekologiškai užaugintų bulvių, daržovių, vaisių ir uogų.

7.2.3 Krekenavos, Ramygalos Naujamiesčio seniūnijose organizuojami mokymai seniūnijos bendruomenei ir ekologinių ūkių savininkams.

7.2.4 Įvertinus rezultatus, programą plėsti kitose rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigose.

7.3. Projekto vykdymo veiksmų sąrašas :

Veiksmų sąrašas (planuojami atlikti darbai)	Darbu atlikimo data	Atsakingas vykdytojas	Pastab os
7.3.1 Sudaryti tikslus reikalingų užauginti ir pristatyti į programoje dalyvaujančias ugdymo įstaigas bulvių, daržovių, vaisių ir uogų sąrašus, kiekius ir pristatymo grafikus ir sutartis dėl jų tiekimo.	Kasmet iki kovo mėn. 15 d.	Naujamiesčio seniūnija, Naujamiesčio, Krekenavos, Ramygalos vaikų lopšeliai- darželiai, J. Bružienės įmonė ir ekologinių ūkių savininkai	
7.3.2 Vykdyti švietėjišką veiklą: Įrengti informacinius standus mokykloje ir darželiuose, sveikos gyvensenos mokymus, paskaitas seniūnijų bendruomenėms, paskaitas – mokymus ekologinių ūkių savininkams ar planuojantiems registruoti ekologinį ūkį, išvyką į ekologinį ūkį.	2009 m.	Naujamiesčio, Krekenavos ir Ramygalos seniūnija, Naujamiesčio vidurinė mokykla ir Naujamiesčio, Krekenavos, Ramygalos vaikų lopšeliai-darželiai	

7.3.3 Analizuoti ir vertinti vaikų sveikatos pokyčius	2009 m.	Savivaldybės gydytoja, šeimos gydytojai, Naujamiesčio vidurinė mokykla ir programoje dalyvaujantys vaikų lopšeliai- darželiai.	
7.3.4 Skebti informaciją savivaldybės tinklalapyje	nuolat	Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, programoje dalyvaujančios seniūnijos, ugdymo įstaigos.	
7.3.5 Pirkti specializuotą literatūrą.	2009 m.	Programoje dalyvaujančios ugdymo įstaigos	

8. Detalus paprastųjų lėšų, reikalingų programai įgyvendinti, apibūdinimas:

Kokioms veikloms prašoma lėšų	Lėšos iš Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos, tūkst. Lt	Įstaigos lėšos, tūkst. Lt	Savivaldybės biudžeto lėšos tūkst. Lt	Iš viso, tūkst. Lt
8.1. Švietėjiškai veiklai: lektoriams už paskaitas; Stendų įrengimui, apipavidalinimui.	3			3
8.2. Kitos paslaugos	1			1
8.3. Transporto paslaugoms: išvykos į ekologinį ūkį, švietėjiškos ir organizacinės veiklos vykdymui	1			1
8.4. Kanceliarinėms prekėms	1			1
8.5. Specializuotos literatūros pirkimui	1			1
8.6. Priedas darželio virėjoms prie atlyginimo			2,8	2,8
Iš viso:	7		2,8	9,8

9. Laukiami rezultatai

Padidės rajone užauginamų ekologiškų maisto produktų poreikis. Daugiau ūkininkų pradės auginti ekologiškas bulves, daržoves, vaisius ir uogas. Sumažės aplinkos tarša todėl bus saugoma toje vietovėje gyvenančių žmonių sveikata. Vaikai, tėvai ir kiti bendruomenės nariai praplės savo žinias apie ekologinį maistą. Pagerės vaikų sveikata.

10. Projekto tęstinumo galimybės

Įvertinus rezultatus, nuo 2010 pradžios programą plėsti kitose rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigose.